

Muziekles in vrijeschoollokalen versterkt muzikale schoolcultuur

Spelen vanuit je hart | op Vrije Muziekschool Spaarne

Op een willekeurige middag na schooltijd klinkt er volop muziek in de gangen van de Rudolf Steinerschool in Haarlem. Dan geven de docenten van de Vrije Muziekschool Spaarne muziekles in de klaslokalen. Door de samenwerking met de muziekschool kent deze vrijeschool een echte muziekcultuur. Dit draagt bij aan de gemeenschapsvorming en stimuleert kinderen om een instrument te bespelen en door te zetten.

Tekst: Cisly Burcksen
Beeld: Vrije Muziekschool Spaarne

Toen pianodocente Mirjam Karres vier jaar geleden werd ontslagen bij de muziekschool in Zaandam, richtte ze Vrije Muziekschool Spaarne op. "Vanwege een reorganisatie werden alle docenten ontslagen en konden ze vervolgens als zzp'er weer voor die muziekschool gaan werken. Dat was aanleiding om mijn werk dichterbij huis te organiseren. Doordat mijn zoontje

op de Rudolf Steinerschool zit, kwam ik op het idee om na schooltijd in de lokalen van deze school muzieklessen te gaan geven. De directeur was meteen enthousiast en er ontstond een mooie samenwerking: we huren de lokalen voor een symbolisch bedrag en in ruil daarvoor verzorgt de muziekschool de muzikale omlijsting bij de viering van alle grote jaarfeesten."

Laagdrempelig

Inmiddels zijn er 15 docenten aangetrokken en heeft de Vrije Muziekschool Spaarne zo'n 100 leerlingen, waarvan pakweg negentig procent op de Rudolf Steinerschool zit. Behalve piano kun je er onder meer viool, dwarsfluit, trompet en gitaar leren spelen of je aansluiten bij het jeugdchoor. De samenwerking rond de jaarfeesten blijkt een grote meerwaarde te hebben voor het muzikale klimaat binnen de school. "Het is voor de kinderen een enorme stimulans om liedjes in te studeren, als ze die op de jaarfeesten mogen spelen. Of ze zien hun vriendjes in het schoolorkest en denken dan: 'Dat wil ik ook!'" vertelt Mirjam. Dankzij de muziekschool staat nu vrijwel in elk klaslokaal een piano. Daardoor klinkt er altijd muziek, want ook onder schooltijd willen kinderen graag even laten horen wat ze al kunnen. Ook de klassenleerkrachten zijn enthousiast over de samenwerking. "Ik vind het ontzettend leuk om een piano in de klas te hebben," zegt Anna Vogel, leerkracht van klas 3a. "De muzikale sfeer op school maakt het laagdrempelig voor de kinderen om te kiezen voor een muziekinstrument. En doordat de lessen in het schoolgebouw en vlak na schooltijd zijn, gaan kinderen ook makkelijk een keer mee met een vriendje om te kijken. Ze steken elkaar aan." Ook Anna ziet hoe stimulerend de samenwerking rond de jaarfeesten werkt. "Muziek is daardoor echt onderdeel van de schoolcultuur. Tijdens onze Pinksterviering bijvoorbeeld, studeren we met elke klas een volksdans in die we op het schoolplein uitvoeren. De muziekschool vormt dan een orkest met leerlingen uit klas 4, 5 en 6, dat hierbij de muziek verzorgt. Als we in de zomer Sint-Jan vieren in de duinen, speelt het leerlingenorkest in een partytent en in de adventstijd starten we elke dag met live muziek en samenzang, ook met de ouders erbij. Voor de kinderen is het geweldig dat de grote feesten altijd aangekleed zijn met mooie muziek, gespeeld door andere kinderen. De kleinsten zien de ouderen musiceren en dat inspireert hen om door te zetten. Bovendien draagt het bij aan de gemeenschapsvorming in de school, ook voor ouders. Als je de feesten elk jaar op deze manier viert, dan wordt zoiets onderdeel van de oudercultuur. We zijn heel dankbaar voor de gepassioneerde inzet van de docenten, waar we altijd een beroep op mogen doen."

Resoneren

Opvallend is dat de Vrije Muziekschool Spaarne ondanks de naam geen les aanbiedt in 'traditionele' antroposofische instrumenten als de lier of de chrot-

ta. "Daar is geen vraag naar," legt Mirjam uit. Ook elektrische instrumenten als een keyboard of basgitaar zul je hier niet aantreffen. Een bewuste keuze? "We geven in principe les in alle muziekstijlen, maar er is sowieso minder vraag naar popmuziek. Ik heb zelf ook geen behoefte om keyboardles te geven. Mijn passie is de piano, met zijn resonerende, over elkaar heen gespannen snaren. Dat geeft een diepte en klankkleur die je mist bij een elektronisch instrument."

Je hart erbij houden

De Vrije Muziekschool onderscheidt zich niet alleen door uitsluitend les te geven op resonerende instrumenten. Alle docenten hebben affiniteit met de vrijeschoolpedagogie en spreken in hun lessen heel bewust hoofd, hart en handen aan. "We kunnen hier de doorlopende lijn van het muziekonderwijs op de vrijeschool doortrekken naar de instrumentale les," zegt Mirjam. "Ik geef ook les op een reguliere muziekschool en soms zie ik wel verschillen tussen de leerlingen daar en hier. Op de vrijeschool zingen kinderen heel veel. Dat voedt hun muzikale intuïtie en ontwikkelt hun auditieve vermogen. Ze kennen heel veel liedjes en als ze die op een instrument horen is het direct: 'Oh, dat ken ik! Dat wil ik spelen!' Dat motiveert enorm. Ik merk op de reguliere muziekschool dat ik er heel hard voor moet werken dat het niet alleen een hoofd is dat piano speelt. De kinderen van nu leven steeds meer in een eendimensionale wereld. Hun hoofd functioneert goed, maar er zijn nog andere zintuigen waarmee je informatie tot je kunt nemen. In onze lessen letten we erop dat hoofd, hart en handen worden aangesproken. Met je handen bespeel je het instrument en noten lezen is bij uitstek iets cognitiefs. Maar je moet wél je hart erbij houden: wat vind je leuk om te spelen, wat raakt je? Als dat lukt, dan biedt muziek maken je zo oneindig veel."

"Oh, dat ken ik!
Dat wil ik
spelen!"

| vrijemuziekschoolspaarne.nl